

Ιανουάριος 2015

Περίληψη

Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ σε σταθερές τιμές για το 2014 προβλέπεται σε $-2,2\%$, καθώς η πραγματική δραστηριότητα το τέταρτο τρίμηνο εκτιμάται ότι μειώθηκε κατά $1,4\%$ σε σχέση με την ίδια περίοδο το 2013. Η ύφεση προβλέπεται να συνεχιστεί και το 2015, ωστόσο η συρρίκνωση του ΑΕΠ υπολογίζεται ότι θα επιβραδυνθεί σημαντικά. Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ για το 2015 προβλέπεται στο $-0,4\%$. Το πραγματικό ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα μειωθεί κατά $1,0\%$, $0,6\%$ και $0,3\%$ το πρώτο, δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του 2015 αντίστοιχα και θα αυξηθεί κατά $0,3\%$ το τέταρτο τρίμηνο (συγκριτικά με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2014).

Η συρρίκνωση στη δραστηριότητα το τελευταίο τρίμηνο του 2014 και κατά το 2015 προβλέπεται ηπιότερη από την ύφεση που καταγράφηκε τα πρώτα τρία τρίμηνα του 2014. Η αποκλιμάκωση της ύφεσης σχετίζεται με τα ακόλουθα: (α) επιβράδυνση της συρρίκνωσης της εγχώριας δραστηριότητας και απασχόλησης, (β) πτωτικές τάσεις στο εγχώριο επίπεδο τιμών σε συνδυασμό με μειωμένες διεθνείς τιμές πετρελαίου, (γ) ενδυνάμωση της οικονομικής εμπιστοσύνης στην Κύπρο καθ' όλη τη διάρκεια του 2014 και βελτιωμένες αποδόσεις στο ΧΑΚ κατά το 2014, (δ) περαιτέρω ισχυροποίηση των σταθεροποιητικών τάσεων στο τραπεζικό σύστημα και (ε) εξωτερικοί παράγοντες όπως οι θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης στην ευρωζώνη και το Ηνωμένο Βασίλειο το τρίτο τρίμηνο του 2014, καθώς και η αποδυνάμωση του ευρώ έναντι της στερλίνιας που εκτιμάται να επιδρά θετικά στην εγχώρια δραστηριότητα μέσω του τουρισμού. Ωστόσο, μερικές πρόσφατες εξελίξεις φαίνεται να επιβαρύνουν την Κυπριακή οικονομία τα επόμενα τρίμηνα παρεμποδίζοντας την ανάκαμψη. Αυτές οι εξελίξεις περιλαμβάνουν: (α) αβεβαιότητες για τη δυναμική της ανάκαμψης στην ευρωζώνη που αντανακλούνται στα ιστορικά χαμηλά επίπεδα των ευρωπαϊκών επιτοκίων, στην υποχώρηση των αποδόσεων των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων και στην αποδυνάμωση του ευρώ έναντι του δολαρίου, (β) επιβράδυνση της Ρωσικής οικονομίας και αποδυνάμωση του ρουβλίου έναντι του ευρώ και (γ) πολιτικοοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα που αποτυπώνεται στις πρόσφατες αρνητικές επιδόσεις του χρηματιστηρίου Αθηνών και στην αύξηση των αποδόσεων των κρατικών ομολόγων. Επίσης, ορισμένοι εγχώριοι παράγοντες που επιδρούν αρνητικά στις προοπτικές της οικονομίας είναι: το ψηλό ποσοστό ανεργίας, τα σχετικά ψηλά δανειστικά επιτόκια που υποδηλώνουν τη συνέχιση των δυσμενών πιστωτικών συνθηκών, τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα πάγιων επενδύσεων και το ψηλό επίπεδο δημόσιου χρέους.

Οι προβλέψεις συνοδεύονται από κινδύνους για βαθύτερη από την προβλεπόμενη ύφεση. Οι κίνδυνοι αυτοί σχετίζονται με εγχώριους παράγοντες αλλά και με το διεθνές περιβάλλον. Συγκεκριμένα:

- Τα αυξανόμενα ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων σε συνδυασμό με καθυστερήσεις στη μεταρρύθμιση του σχετικού νομικού πλαισίου (και, γενικότερα, στις πολιτικές διαχείρισής τους) επιδεινώνουν τις δυσμενείς πιστωτικές συνθήκες με αρνητικές επιπτώσεις στην εμπιστοσύνη και την πραγματική οικονομία.
- Καθυστέρηση στην προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και, γενικότερα, απόκλιση από δεσμεύσεις για εφαρμογή προνοιών του προγράμματος οικονομικής προσαρμογής μπορεί να έχει αρνητικές συνέπειες στο οικονομικό κλίμα και δυνατόν να δημιουργήσει κινδύνους για τους δημοσιονομικούς στόχους και την οικονομική δραστηριότητα.
- Περαιτέρω επιβράδυνση της ρωσικής οικονομίας και αποδυνάμωση της ισοτιμίας ρούβλι/ευρώ, εξασθένιση του ρυθμού ανάκαμψης της ευρωζώνης και πολιτικοοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα εκτιμάται ότι θα επιδράσουν αρνητικά στην εγχώρια δραστηριότητα.

Παρά ταύτα διαφαίνονται παράγοντες που ενδέχεται να επιδράσουν θετικά στην Κυπριακή οικονομία. Η χαλαρή νομισματική πολιτική που έχει ανακοινωθεί πρόσφατα από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) αναμένεται να βελτιώσει τη ρευστότητα στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα με θετικές επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία. Όμως, προϋπόθεση για να επωφεληθεί η χώρα από την ποσοτική χαλάρωση της ΕΚΤ είναι η θετική αξιολόγηση στο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής. Το νέο πρόγραμμα της ΕΚΤ αναμένεται να ενδυναμώσει την εμπιστοσύνη και τη ζήτηση στην ευρωζώνη με θετικό αντίκτυπο και στο ΑΕΠ της Κύπρου. Επιπρόσθετα, ικανοποιητικός ρυθμός ανάπτυξης στο Ηνωμένο Βασίλειο τα επόμενα τρίμηνα σε συνδυασμό με την αποδυνάμωση του ευρώ έναντι της στερλίνιας αναμένεται να λειτουργήσει θετικά για τον τουρισμό στην Κύπρο. Τέλος, επενδυτικές αποφάσεις κυρίως στον τομέα του τουρισμού θα βελτιώσουν τις προοπτικές της Κυπριακής οικονομίας.